

SUOMEN RIISTAKESKUS
Sompiontie 1
00730 HELSINKI
029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm Nro
02.03.2017 2017-3-550-01110-0

Ahlaisten Metsästysseura ry.
Savunen Timo Petteri
Jäpintie 11
28400 Ulvila

METSÄSTYSLAIN 41 B §:N MUKAINEN POIKKEUSLUPA

Hakijan asiakasnumero ja nimi 1067301 Ahlaisten Metsästysseura ry.

HAKEMUS

Hakija on hakenut Suomen riistakeskukselta poikkeuslupaa seuraavasti:

Lintulaji ja -määrä	Varis (2017)	250 kpl
	Varis (2018)	250 kpl
	Varis (2019)	250 kpl
	Harmaalokki (2017)	30 kpl
	Harmaalokki (2018)	30 kpl
	Harmaalokki (2019)	30 kpl

Hakemuksen alue Pori

Alueen pinta-ala 600 ha

Kielletyt pyyntimenetelmät

- Ääntä synnyttävä koneellinen laite (B014)

Haettu lupa-aika varis ja harmaalokki 10.3.-31.7. Poikkeuslupaa on haettu kolmelle vuodelle (2017-2019).

Hakemuksen perusteluissa on todettu seuraavaa:

Variskanta on vuodesta toiseen hyvin runsas. Vesilintujen pesimätulokset ovat sen sijaan heikkoja, ja vähäisetkin vesilintupoikueet ovat vakavasti uhattuina pienpetojen ja vahinkolintujen vuoksi. Alueilla, joille lupaa haetaan, esiintyviä metsästettäviä lajeja ovat mm. tavi, heinäSORSA, telkkä, haapana, lapasorsa, jouhisorsa, nokikana, tukkasotka ja punasotka. Rauhoitetuista lajeista pesimätietoa on mm. silkkiuikusta, mustakurkku-uikusta, luhtakanasta, lapasotkasta ja härkälinnusta. Pesien ja poikueiden tuhoajia ovat erityisesti varikset ja harmaalokit. Pyyntilupaa haetaan niiden vesilinnuille tekemien haittojen vähentämiseksi.

Harmaalokkien suhteen tilanne on vesilintupoikueiden kannalta sama kuin variksilla; merkittävä osa poikueista tuhoutuu harmaalokkien saalistuksen takia. Lokeilta suojeltavia lajeja ovat edellä mainitut tavi, heinäSORSA, telkkä, haapana, lapasorsa, punasotka, jouhisorsa, tukkasotka, nokikana, silkkiuikku, mustakurkku-uikku, luhtakana, lapasotka ja härkälintu.

Lisäksi varikset aiheuttavat jonkin verran haittaa maataloudelle nokkimalla rikki tuorerhupaaleja. Arvio vahingon suuruudesta 1000 euroa. Vahingon estämiseksi

lintuja on häiritty.

Haettua monivuotisuutta on perusteltu seuraavasti: Varisten ja harmaalokkien kannat ovat vuodesta toiseen erittäin korkealla tasolla, ja kannan verotusta tarvitaan vuosittain vahinkojen vähentämiseksi.

Hakemuksella on lisäksi haettu lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädettyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista ääntä synnyttävän koneellisen laitteen käyttämiseksi pyynnin yhteydessä. Perustelujen mukaan ääntä synnyttävän koneellisen laitteen, eli käytännössä ns. variskasetin, käyttäminen on välttämätöntä jotta pyynnillä saadaan haluttu vaikutus.

Välitoimenpiteet

- Suomen riistakeskus on pyytänyt hakijalta lisäselvityksiä hakemuksen perusteluista.

21.2.2017 saadussa lisäselvityksessä on todettu seuraavaa:

Varisten ja harmaalokkien tiheys hakemusalueella on tavanomaista suurempi. Syynä lienee suotuisa elinympäristö ja ravintotilanne jonka rannikko ja muut vesistöt sekä niiden lähellä olevat viljelysalueet tarjoavat.

Käytännössä kaikkien hakemuksessa mainittujen lintulajien kannat joiden turvaamiseksi poikkeuslupaa haetaan ovat taantuvat tai muuten niin alhaisella tasolla että ne vaativat suojelua. Metsästettävistä lajeista sinisorsat, tavit ja telkät ovat yhä melko yleisiä, mutta niiden poikasmenetykset ovat suuret. Tämä havaitaan mm. kun sorsia ruokitaan kesän mittaan. Usein poikueesta vain muutama poikanen selviytyy lentokykyiseksi asti - joskus ei yksikään.

Kuten myös kohdassa 2 mainitaan, vesilintuja ruokitaan useissa kohteissa jotka ovat hakemusalueiden läheisyydessä -mm. Mustalahdella, Keikvedellä, Kristiskerinjokella, Puodanlahdella, Ämttöössä ja Sahakoskella. Kesän mittaan saadaan paljon havaintotietoa em. kohteista ja nähdään konkreettisesti varisten ja harmaalokkien ahdistelevan vesilintupoikueita. Havaintojen perusteella ne ovat merkittävä uhka poikueille.

Kuten kartta osoittaa, kaikki hakemuksen kohteet ovat rannikon läheisyydessä, sellaisen paikkojen tuntumassa ja vaikutuspiirissä jotka on todettu vesilintujen pesinnän kannalta otollisiksi ja tärkeiksi. Mustalahdella ja Kristiskerinjokisuistossa on Selkämeren kansallispuistoon sekä Naturaan kuuluvia alueita, ja suojeltaville lajeille suotuisia pesimäympäristöjä löytyy niiden lisäksi myös Keikvedenlahdelta, Lanskatanlahdelta, Ämttöönlahdelta, Puodanlahdelta sekä Eteläjoen/Ahlaistenjoen varrelta ja suistosta.

Ahlaistenjokisuistosta ja Mustalahdelta on tehty seikkaperäinen linnustoselvitys vuonna 2012. Hakemusalueet ovat siis linnustoltaan ja lajistoltaan erityisen tärkeitä. Ampumapaikat on pyritty valitsemaan niin että varisten ja harmaalokkien ampumisen äänet aiheuttaisivat mahdollisimman vähän häiriötä suojeltaville lajeille.

Pienpetopyyntiin on seuran päätöksin ja toimesta panostettu paljon viime vuosina. Pari vuotta sitten maksettiin 5 euron korvaus jokaisesta supikoirasta ja viime kesänä seura kustansi 10 kanu-loukun tekotarvikkeet. Loukut rakennettiin talkoovoimin. Ilmoitetut saalistilastot kolmelta viime vuodelta pienpetojen suhteen ovat seuraavanlaiset: 2014 Supikoiria 155 kpl Minkki 17 kpl Näätä 5kpl Mäyrä 12 kpl, 2015 Supikoiria 117 kpl Minkki 10 kpl Näätä 3 kpl Mäyrä 5 kpl, 2016 Supikoiria 189 kpl Minkki 14 kpl Näätä 6 kpl Mäyrä 5 kpl.

- Suomen riistakeskus on hakemuksen käsittelyn yhteydessä selvittänyt hakemusalueiden ja niiden lähiympäristön Natura 2000 -alueet, sekä arvioinut hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutusta näiden alueiden suojeluarvoihin.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää poikkeusluvan hakemuksesta poiketen seuraavasti:

Varis (2017)	175 kpl	02.04.2017 - 07.05.2017
Varis (2018)	175 kpl	10.03.2018 - 07.05.2018
Varis (2019)	175 kpl	10.03.2019 - 07.05.2019
Harmaalokki (2017)	15 kpl	10.04.2017 - 07.05.2017
Harmaalokki (2018)	15 kpl	10.04.2018 - 07.05.2018
Harmaalokki (2019)	15 kpl	10.04.2019 - 07.05.2019

Kielletyt pyyntimenetelmät

- Ääntä synnyttävä koneellinen laite (B014)

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain

33 §:ssä säädettyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista seuraavasti: hakijalle myönnetään lupa ääntä synnyttävän koneellisen laitteen käyttöön tämän päätöksen mukaisen pyynnin yhteydessä.

Poikkeuslupa-alue: Tämän päätöksen karttaliitteessä esitetyt alueet.

Poikkeusedellytys 41 b §:n 1 momentin 4 kohta; eläimistön suojelemiseksi.

Ehdot

Poikkeusluvan ehdot ovat seuraavat:

Tämän poikkeusluvan nojalla voidaan pyytää päätöskohdassa mainittuun karttaliitteeseen rajatulla alueella edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin metsästyslain säännösten edellyttämä oikeus.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle poikkeusluvan nojalla tapahtuneen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus tulee tehdä Omariista-palvelun kautta (Ohje Omariistan käyttöön löytyy osoitteesta: <http://riista.fi/riistahallinto/sahkoinen-asiointi/>) tai toimittamalla oheinen saalisilmoituslomake postitse tai sähköpostitse (satakunta@riista.fi) Suomen riistakeskuksen Satakunnan aluetoimistolle poikkeusluvan voimassaolon päätyttyä seitsemän vuorokauden kuluessa. Jos poikkeuslupa on myönnetty vuotta pidemmäksi ajaksi, ilmoitus on tehtävä kunkin kalenterivuoden päätyttyä seitsemän vuorokauden kuluessa. Myös menetelmäpoikkeuksien käyttö on samalla raportoitava.

Ilmoituksessa on mainittava tämän poikkeusluvan numero, pyydystettyjen lintujen määrä ja pyyntipaikan koordinaatit.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, jos poikkeusluvan myöntöedellytys ei ole enää voimassa. Ilmoituksen seurauksena poikkeusluvan voimassaolo lakkaa.

Harmaalokin osalta pyynti tulee kohdistaa vain aikuispuvun omaaviin yksilöihin, jotta vähennetään riskiä tappaa erehdyksessä vaikeasti erotettavia rauhoitettujen lokkilajien nuoria yksilöitä.

Mikäli ammutut linnut ovat rengastettuja, renkaat ja/tai niiden löytöpaikka- ja aikatiedot on toimitettava luonnontieteellisen keskusmuseon rengastustoimistoon (Eläinmuseo, PL 17, 00014 Helsingin yliopisto).

Pyynnissä on muutoin noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä määrätään.

Perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset

Metsästysasetuksen (666/1993) 25 a §:n mukaan rauhoittamattomat linnut ovat rauhoitettuja seuraavasti:

- 1) varis, harmaalokki, merilokki, kesykyyhky ja räkättirastas Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien alueella 1.5.-31.7, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakuntien alueella 1.4.-31.7. ja muualla maassa 10.3.-31.7;
- 2) harakka Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien alueella 10.4.-31.7. ja muualla maassa 1.4.-31.7;
- 3) korppi poronhoitoalueella 10.4.-31.7; sekä
- 4) harmaalokkikoloniat koko vuoden.

Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 b §:ssä säädettyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä

- 1) kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi;
- 2) lentoturvallisuuden takaamiseksi;
- 3) viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estämiseksi;
- 4) kasviston ja eläimistön suojelemiseksi; tai
- 5) tutkimus- ja koulutustarkoituksessa, kannan lisäämis- ja uudelleenistutustarkoituksessa sekä tehdäkseen mahdolliseksi näitä varten tapahtuvan kasvatuksen.

Suomen riistakeskus voi metsästyslain 41 b §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädettyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädettyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä ja 35 §:ssä säädettyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä sekä 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeusluvan edellytysten arvioinnista, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta ja 7 §:ssä poikkeuslupaani liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 b §:n 1 momentin 1-4 kohdassa säädettyä luvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä rauhoittamattomien lintujen osalta toimenpiteet, jotka poikkeusluvan sijasta voitaisiin toteuttaa. Saman pykälän 3 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on kirjattava selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 2 momentin mukaan poikkeusluvut ovat voimassa määräajan, jonka on vastattava poikkeusluvan tarkoitusta ja joka voi olla enintään viisi vuotta.

Poikkeuslupa voidaan myöntää vuotta pidemmäksi ajaksi vain:

- 1) pysyvästi perustetulle kohteelle;
- 2) eläimistön suojelemisen perusteella;
- 3) tutkimusperusteella; tai
- 4) luonnonhoitohankkeen yhteydessä.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 3 momentin mukaan poikkeuslupan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, jos vuotta pidemmäksi ajaksi myönnetyn poikkeuslupan myöntämisedellytys ei ole enää voimassa. Ilmoituksen seurauksena poikkeuslupan voimassaolo lakkaa. Ilmoitukseen on liitettävä 7 §:ssä tarkoitettu saalisilmoitus vielä ilmoittamatta olevalta kalenterivuodelta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n 2 momentin mukaan pyynnin tuloksesta on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle poikkeuslupan voimassaolon päätyttyä seitsemän vuorokauden kuluessa. Jos poikkeuslupa on myönnetty vuotta pidemmäksi ajaksi, ilmoitus on tehtävä kunkin kalenterivuoden päätyttyä seitsemän vuorokauden kuluessa. Saman pykälän 3 momentin mukaan ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit.

Natura-arvioinnin tarveharkinta

Luonnonsuojelulain 64 a §:n mukaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

Hakemusalueet eivät sisälly Natura 2000 -rajauksiin. Hakemusalueiden tuntumassa sijaitsevat Kokemäenjoen suiston (FI0200079, SPA) ja Pooskerin saariston (FI0200076, SAC/SPA) luonnonsuojelualueet, joka kuuluvat Natura 2000 -verkostoon lintudirektiivin mukaisena erityisenä suojelualueena (SPA). Suomen riistakeskus katsoo, että kyseessä olevassa tapauksessa ei voida riittävällä varmuudella arvioida, että hakemuksessa esitetty toiminta ei todennäköisesti merkittävästi heikennä valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Tästä syystä Suomen riistakeskus on hakijaa kuultuaan päättänyt rajata lähimmäs edellä mainittuja suojelualueita merkittyjä hakemusalueita pois poikkeuslupa-alueesta. Suomen riistakeskus katsoo, että rajauksesta huolimatta sallitun laajuisella rauhoituksesta poikkeamisella voidaan riittävästi vähentää niitä vahinkoja, joiden vähentämiseksi kyseessä oleva poikkeuslupa on myönnetty.

Suomen riistakeskus katsoo, että olemassa olevan tutkimustiedon valossa sekä korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännössä linjaaman perusteella (ks. esim. KHO:n ratkaisut 4.2.2014, taltionumero 286 ja 287 sekä KHO:n ratkaisu 13.8.2014, taltionumero 2369) edellä kuvattujen rajoitusten myötä on voitu varmistua, että tällä päätöksellä sallittu toiminta ei luonnonsuojelulain 65 §:n 1 momentin sanamuodon mukaisesti todennäköisesti merkittävästi heikennä valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Kyseessä ei ole myöskään sellainen toiminta alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti olisi alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Poikkeuslupan nojalla tapahtuvalla pyynnillä on positiivisia vaikutuksia myös hakemusalueen läheisyydessä olevilla Natura 2000 -alueilla pesiviin lintulajeihin. Näin ollen luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista vaikutusarviota ei ole tarpeen tehdä. Asiassa ei ole myöskään sellaisia syitä, joiden vuoksi olisi tarpeen pyytää alueella toimivaltaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa.

Suotuisa suojelutaso

Tämä poikkeuslupapäätös on tehty variksen ja harmaalokin kannantila huomioon ottaen, jolloin poikkeamisella ei haitata näiden lajien suotuisan suojelutason säilyttämistä. Varis ja harmaalokki ovat runsaslukuisia ja niiden suojelun taso on suotuisa. Tällä poikkeuslupapäätöksellä sallittu rauhoituksesta poikkeaminen ei

millään tavoin haittaa lajien suotuisan suojelutason säilyttämistä.

Varisten ja harmaalokkien esiintyminen ja niiden aiheuttamat vahingot hakemusalueella

Variksia ja harmaalokkeja esiintyy yleisesti Satakunnassa, harmaalokkeja etenkin rannikkoseudulla. Saadun selvityksen mukaan rauhoittamattomien lintujen kannat ovat hakemusalueella runsaat, johtuen todennäköisesti suotuisista elinympäristöistä ja ravintotilanteesta.

Varis- ja lokkilinnut ovat alueella merkittäviä muiden lintulajien pesien ja poikasten tuhoajia. Vesi- ja peltolinnut ovat erityisen alttiita näiden lintujen pesä- ja poikaspredaatiolle. Hakemusalueiden tuntumassa sijaitsevat mm. Porin seudun erityisen arvokkaat kosteikkolinnuston pesimäympäristöt; Kokemäenjoen ja Ahlaistenjoen suistoalueet sekä Ahlaisten Mustalahti.

Kokemäenjoen suisto on Pohjoismaiden laajin jokisuistoalue. Alueen natura -kuvauksessa on todettu muun muassa seuraavaa: "Kokemäenjoen suistossa pesii yhteensä noin 110 lintulajia, joista vesilintuja on 21. Vesilintujen parimäärä on yhteensä noin 700. Runsaimpia vesilintulajeja ovat sinisorsa (90 paria), silkkiuikku (80 paria), nokikana (130 paria) ja punasotka (noin 80 paria). Petolinnuista näkyvin on ruskosuohaukka, joita suiston alueella pesii kymmenisen paria. Arvokkaan vesilinnuston lisäksi suistossa pesii runsaasti kahlaajia, peltolintuja ja lukuisia harvinaisiakin varpuslintulajeja. Suisto on myös tärkeä vesilintujen sulkasadonaikainen kerääntymiskeskus ja lintujen muutonaikainen levähdysalue. Muita runsaita lajeja ovat tavi, haapana, lapasorsa, tukkasotka ja telkkä. Lisäksi suistossa pesivät kaulushaikara, luhtahuitti, ruiskäärä, peltosirkku sekä monet yölaulajat kuten satakieli, luhtakerttunen ja viitasirkkalintu. Lehdoissa on luonnollisesti runsas lehtometsien lajisto. Muuttoaikoina vesialueilla tavataan useita vesilintulajeja parhaimmillaan satapäisinä parvina, ja suiston lieterannoilla runsaasti levähtäviä kahlaajia."

Ahlaistenjoen suistoalue ja Mustalahti kuuluvat lintuvesien suojeluohjelmaan sekä Pooskerinlahden Natura -alueeseen, jonka Natura -kuvauksessa on todettu muun muassa seuraavaa: "Ahlaistenjokisuus on monimuotoinen mereen laskevan Karvianjoen eteläisen bifurkaatiohaaran pienehköalainen suisto. Siihen liittyvä sekä suistosta että merestä lähes irtikuroutunut Mustalahti, järvimäinen kokonaisuus." ja edelleen: "Linnustoltaan alue on monipuolinen. Alueella pesii useita vesilintulajeja kuten silkkiuikku, tavi, haapana, sinisorsa, lapasorsa, telkkä, tukkasotka, punasotka ja nokikana. Lisäksi alueella pesii ruskosuohaukka, luhtahuitti, liiro, pensassirkkalintu, rytikerttunen ym."

Edellä mainitun perusteella hakemusalueiden lähiympäristöllä voidaan arvioida olevan erityistä merkitystä usean riistalajistoon kuuluvan vesilintulajin kuten tavin, haapanan, lapasorsan, telkän, puna- ja tukkasotkan sekä nokikanan pesimäalueena.

Metsästyslain 3 §:n mukaan riistanhoidolla tarkoitetaan toimintaa, jonka tarkoituksena on riistaeläinkantoja säätelämällä, riistaeläinten elinolosuhteet turvaamalla tai niitä parantamalla taikka muulla tavalla lisätä, säilyttää tai parantaa riistaeläinkantaa ja eri eläinkantojen välistä tasapainoa. Riistanhoidollisilla toimenpiteillä pyritään esimerkiksi auttamaan riistaeläimiä vaikean kauden yli, joka voi olla talvi tai kuten tässä tapauksessa lintujen pesimäkauden muninta- ja poikasvaihe. Näitä riistanhoidollisia toimenpiteitä ovat muun muassa pienpetojen ja ns. rauhoittamattomien lintujen, kuten varisten ja harakoiden pyynti. Saatujen selvitysten mukaan alueella pyydetään aktiivisesti myös nisäkäspetoja, kuten

minkkiä ja supikoiraa. Riistalintujen pesiä ja poikasia saalistavien lintujen vähentäminen yhdistettynä tehokkaaseen nisäkäspetojen pyyntiin vaikuttaa tutkimustiedon valossa varmemmin riistalintujen poikastuottoon ja alueella pesivien lintujen määrään. Tällöin toimitaan erityisesti metsästyslain 3 §:ssä säädetyn mukaisesti eli lisätään, säilytetään tai parannetaan riistaeläinkantaa ja eri eläinkantojen välistä tasapainoa.

Suomen riistakeskus toteaa lisäksi, että hakemuksessa tarkoitetut lajit ovat metsästyslain 5 §:n mukaisia lajeja, jolloin Suomen riistakeskus on asiassa toimivaltainen.

Suomen riistakeskus toteaa olevan yleisessä tiedossa ja myös eri tutkimuksin ja selvityksin on osoitettu kiistattomasti rauhoittamattomien lintujen, kuten variksen, harakan ja harmaalokin vaikutus muiden lintulajien pesinnän tulokseen. Tämä asia tunnustetaan myös lintudirektiivin ohjeasiakirjassa (s. 58 - 59).

Suomen riistakeskus toteaa lisäksi, että korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa (30.3.2007, taltionumero 873) on jo aiemmin vahvistettu se, että lintudirektiivi mahdollistaa perustellusta syystä ajallisesti ja alueellisesti rajatusti poikkeusluvan nojalla tappaa variksia ja harmaalokkeja eläimistön suojelemistarkoituksessa. Näin on todettu myös toisessa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa (30.3.2007, taltionumero 875), joka koski variksia, harakoita, harmaalokkeja ja merilokkeja. Edelleen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa (4.2.2014 taltionumero 286), joka koski varista ja harakkaa sekä ratkaisussa (4.2.2014 taltionumero 287), joka koski harmaalokkia ja merilokkia, on vahvistettu ao. lajien pyynti eläimistön suojelemistarkoituksessa. Tällä päätöksellä myönnetty poikkeuslupa ei poikkea poikkeuslupahakemuksessa esitetyiltä lähtökohdilta olennaisella tavalla edellä mainituissa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuissa olleista tilanteista.

Niin ikään edellä jo käsitellyssä komission lintudirektiivistä laatimassa ohjeasiakirjassa todetaan, joskin viljelmille koituvan vakavan vaaran estämistä käsittelevässä asiayhteydessä, että vahinkojen estämisen maksimoimiseksi vahinkoja aiheuttavien lintujen sääntelytoimet ovat todennäköisesti tehokkaimmillaan silloin, kun kanta on pienimmillään ja tilalle tulevien lintujen määrä on mahdollisimman pieni - yleensä tämä on pesimäkausi tai pesimistä edeltävä kausi. Tämä toteutuu myös tässä päätöksessä.

Hakemuksen eri käsittelyvaiheissa saadun selvityksen mukaan, jota voidaan pitää riittävän yksityiskohtaisena ja vaikutusten osalta riittävästi todennettuina, lintujen tappaminen ampumalla on hakemuksessa tarkoitetuilla alueilla ainoa tyydyttävä ratkaisu muiden eläinlajien pesien ja poikasten suojelemiseksi. Poikkeus on siten tarpeen eläimistön suojelemiseksi. Lisäksi poikkeusluvassa on määritelty se lajikohtainen enimmäismäärä lintuyksilöitä, jotka kyseisinä rajattuina aikoina saadaan ampua eläimistön suojelemiseksi hakemuksessa tarkoitettulla rajatulla alueella.

Suomen riistakeskus katsoo asiassa toimivaltaisena päätöksentekijänä edellä olevan ja hakemuksessa esitetyn perusteella, että poikkeusluvan myöntämiselle eläimistön suojelemistarkoituksessa on sekä juridiset että tieteellisiin tutkimuksiin perustuvat biologiset perusteet.

Hakemuksen ja saatujen lisäselvitysten mukaan varislinnut aiheuttavat alueella vahinkoa myös nokkimalla tuorerehupaalien muovikääreitä rikki, jolloin paaleissa oleva rehu pilaantuu. Suomen riistakeskus katsoo kuitenkin, että asiassa ei ole esitetty selvitystä sellaisista vakavista ja yksilöidyistä vahingoista tai tavanomaisista olosuhteista poikkeavasta tilanteesta, että poikkeusluvan voitaisiin katsoa olevan kyseisessä tapauksessa käytettävissä olevien tietojen pohjalta perusteltu. Näin ollen rehupaaleille aiheutuvat vahingot eivät ole poikkeusluvan perusteena.

Muun tyydyttävän ratkaisun käyttö

Variksen ja harmaalokin aiheuttamien muiden lajien pesä- ja poikastappioiden estämiseen ei ole kohtuudella käytettävissä muita riittävän tehokkaita menetelmiä, kuin näiden lintujen paikallisen kannan sääntely. Variksen ja harmaalokin kohdalla ainoastaan keväällä ennen pesimäkautta tapahtuvalla pyynnillä voidaan tehokkaasti vaikuttaa pesivän ja myös vahinkoja aiheuttavan paikallisen kannan kokoon, koska suurin osa näiden lintujen kannasta on muuttolintuja.

Edellä mainituista syistä rauhoituksesta poikkeamiselle ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua.

Lintumäärän rajaaminen

Päätöksellä myönnettyjä lintumääriä on haetusta rajattu aikaisempina vuosina saaliiksi saatujen määrien ja yleisesti vastaavilla kohteille saatujen saalimäärien perusteella, esitettyjen vahinkojen ehkäisemiseksi kohtuulliseksi katsottuun lintumäärään.

Harmaalokin osalta pyynti on rajoitettu lupaehdolla vain aikuispuvun omaaviin yksilöihin. Rajaus on tehty, jotta pyynnissä ei erehdyksessä tapettaisi vaikeasti tunnistettavia nuoria rauhoitettujen loppilajien yksilöitä.

Lupa-ajan rajaaminen

Poikkeamisaikaa on vuoden 2017 osalta rajattu alkamaan haettua myöhemmäksi, jotta valituslautakunnan ratkaisujen (Dnro 103/4/2011, 10.11.2011, Dnro 104-105/4/2011, 17.11.2011 ja Dnro 275/4/2008, 20.11.2008) mukainen valitusaika ehtii kulua ennen päätöksen täytäntöönpanoa.

Harmaalokin osalta lupa-aikaa on rajoitettu siten, ettei pyynti kohdistuisi muuttaviin yksilöihin (KHO:n päätös 3909/1/05).

Lupa-aikaa on myös rajoitettu siten, että eläinsuojelulliset näkökohdat tulisivat lajien pesäpoikasvaiheen osalta mahdollisimman hyvin huomioon otetuiksi. Pesäpoikasajan alun määrittämisessä on variksen osalta hyödynnetty rengastustoimiston rengastusaineistoa.

Poikkeuslupa eläimistön suojelemisen perusteella on myönnetty kolmeksi vuodeksi, koska hakijan antaman selvityksen mukaan kyseessä olevat linnut aiheuttavat merkittävää haittaa muiden lintulajien pesinnälle ja poikastuotolle ja tilanne on kyseisenkaltaisella kohteella vuodesta toiseen jatkuva. Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 3 momentin mukaan poikkeuslupan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, jos vuotta pidemmäksi ajaksi myönnetyn poikkeuslupan myöntämisedellytys ei ole enää voimassa. Ilmoituksen seurauksena poikkeuslupan voimassaolo lakkaa.

Lupa-alueiden rajaaminen

Edellä Natura -arvioinnin tarveharkinta -kohdassa mainittujen rajausten lisäksi Suomen riistakeskus on päätöksen karttaliitteen mukaisesti rajannut lupa-alueesta pois esitetyn Sahakoski -nimisen hakemusalueen. Koska kyseinen alue sijaitsee yli 5

kilometrin etäisyydellä tässä päätöksessä mainituista erityisen arvokkaista linnuston pesimäalueista, eikä alueen osalta ole esitetty muita erityisiä perusteluita poikkeusluvan tarpeelle, Suomen riistakeskus katsoo että poikkeusluvan myöntäminen eläimistön suojelemiseksi ei kyseisen alueen osalta ole perusteltua.

Päätökseen liittyvät muut poikkeukset

Suomen riistakeskus katsoo, että pyynnin yhteydessä voidaan poiketa päätöksen mukaisesti metsästyslain 33 §:n 1 momentin 15 kohdan mukaisesta ääntä synnyttävän koneellisen laitteen käytön rajoituksesta. Saadun selvityksen perusteella poikkeus on tarpeen pyynnin tehostamiseksi. Lisäksi poikkeuksen voidaan katsoa olevan tarpeen kyseessä olevien lintujen houkuttelemiseksi paikkoihin, joissa pyynnin järjestäminen on tarkoituksenmukaisinta ottaen huomioon alueen muun käytön ja eläimistön.

Loppuyhteenveto

Edellä olevan perusteella hakijalle on tällä päätöksellä myönnetty lupa poiketa variksen ja harmaalokin rauhoituksesta, metsästyslain 41 b §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisesti eläimistön suojelemiseksi. Lisäksi hakijalle myönnetään lupa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädettyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmistä koskevista kielloista ääntä synnyttävän koneellisen laitteen käyttämiseksi tämän päätöksen mukaisen pyynnin yhteydessä.

Päätöksen täytäntöönpano

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n 1 momentin mukaan päätöstä, johon saa hakea muutosta valittamalla, ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Säännöksen 2 momentin mukaan päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa tai asetuksessa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Riistahallintolain (158/2011) 31 §:n mukaan Suomen riistakeskuksen 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun ja oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Säännöksen 1 momentissa tarkoitettu yksittäistä lupaa koskeva Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomaisen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon. Muutoksenhakuun sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaisissa säädetään muutoksenhausta hallintoviranomaisen päätökseen.

Hallintolainkäyttölain 31 §:n 1 momentin pääsääntönä on muutoksenhaun lykkäävä vaikutus muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpanokelpoisuuteen. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa (mm. 30.3.2007 nro 874 ja 4.2.2014 nro 286) on korostettu sitä, että poikkeukset tulee hakea ja päätökset tehdä niin ajoissa, että rauhoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista ennen kuin valitusaika päätöksestä päättyy. Lisäksi maaseutuelinkeinojen valituslautakunta on ratkaisuisaan (mm. Dnro 143/4/2012, 19.7.2012) todennut, että oikeussuojajärjestelmän toiminnan turvaaminen vaatii lähtökohtaisesti, että poikkeukset haetaan ja Suomen riistakeskuksen päätökset tehdään niin ajoissa, että rauhoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista ennen kuin valitusaika riistakeskuksen päätöksestä päättyy.

Myös apulaisoikeuskansleri on ratkaisussaan Dnro OKV/931/1/2012 12.2.2014 ottanut kantaa Suomen riistakeskuksen poikkeuslupien täytäntöönpanoa koskeviin

kysymyksiin. Ratkaisussa on viitattu mm. edellä mainittuihin Korkeimman hallinto-oikeuden linjauksiin täytäntöönpanosta ja korostettu sitä, että riippumaton lainkäyttöelin ratkaisee tapauskohtaisesti lupapäätöksen ja sen täytäntöönpanon laillisuuden ja hallinnon tulee omalta osaltaan turvata aito mahdollisuus tähän oikeudelliseen punnintaan.

Suomen riistakeskus katsoo, että päätöksen täytäntöönpanon lykkääntymisestä voi aiheutua haittaa luvansaajalle, mutta ottaen huomioon tapauksen selvitetty vahinkotilanne ja muut olosuhteet, aiheutuvaa haittaa ei ole pidettävä kohtuuttomana. Suomen riistakeskus katsoo edellä olevan perusteella, että tämä Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön vasta päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien, jolloin valitusaika on ehtinyt kulua.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 41 §:n 1 momentti, 41 b §:n 1 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, metsästysasetuksen (666/1993) 25 a §, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:n 1 ja 2 momentti, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 5 §:n 2 ja 3 momentti ja 7 §:n 2 ja 3 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2017-2019 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1463/2016) 1 §:n 1 momentin 6 kohta, luonnonsuojelulain (1096/1996) 64 a § ja 65 §:n 1 momentti, hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Antti Juhani Impola 0294312321

SUOMEN RIISTAKESKUS

Julkiset hallintotehtävät

Keijo Kapiainen

julkisten hallintotehtävien päällikön sijaisena, riistapäällikkö

Antti Juhani Impola

esittelijä, riistapäällikkö

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta

JAKELU

Tiedoksi:

Porin riistanhoitoyhdistys
Lounais-Suomen poliisilaitos
Porin lintutieteellinen yhdistys
Satakunnan luonnonsuojelupiiri

MAKSU

Käsittelymaksu

70,00EUR

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää ole lähetetty sähköisesti (faksi tai sähköposti).

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetykselle, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta.
- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.
- Jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, telekopiona, sähköpostilla tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeus perii pääsääntöisesti valitusasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksua 250 euroa tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Turun hallinto-oikeus, PL 32, 20101 TURKU
Käyntiosoite: Turun hallinto-oikeus, Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 TURKU
Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi
Puhelin: 029 56 42410 ja Faksi: 029 56 42414

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2015-2016 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1078/2014) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot
- päätös, johon oikaisua haetaan, miltä kohdin maksuun haetaan oikaisua, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös tai muu asiakirja, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä.
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja

Aika oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.

